

3. Aşağıdaki metni okuyup soruyu cevaplayınız.

O gün yılın **ilk** ayıydı. Paltom **siyah** olduğu için kısa bir an da olsa üzerime düşen kar tanelerinin eşsiz şekillerini inceleme fırsatı bulabiliyordum. Sonunda arkadaşım Kerem aşağı inebildi ve yola koyulduk. Karın şiddeti iyice **azalmıştı**. Bugün **alt** sokağımıza yeni taşınan Kıbrıs gazisi komşumuzu ziyaret edecektik. Parkın **doğusundaki** pastaneye uğrayıp ikramlık bir şeyler almaya karar verdik. **Soğuk** hava içimize işlerken içimizde tarifsiz bir sevinç vardı: Vatanımız için canını hiçe sayan bir kahraman asker ile tanışacaktık.

Bu kelimelerin yerine karşıt (zıt) anlamlılarını koyarak metni yeniden okuyunuz. Metni yeniden okuduğunuzda metnin anlam bütünlüğü hangi cümlelerde bozuldu? Sizce bu durumun sebebi ne olabilir? Açıklayınız.

ilk→son, siyah→beyaz, azalmıştı→artmıştı, alt→üst, doğusundaki→batısındaki, soğuk→sıcak. Anlam bütünlüğü 2. cümlede (beyaz paltoyla kar taneleri görünmez) ve son cümlede (karlı günde "sıcak hava" olmaz) bozulur; çünkü ortam ve mantıkla çelişir.

4. Aşağıdaki metni okuyup soruları cevaplayınız.

Türk milletinin düşmana karşı verdiği bağımsızlık mücadelesinin zaferle sonuçlanmasının ardından yeni ve çok önemli bir mücadele daha başlar. Mustafa Kemal ATATÜRK bu mücadeleyi "En büyük savaş, cahilliğe karşı yapılan savaştır." ve "Toplumsal düşmanı cehalet, cehaletin düşmanı öğretmendir." sözleriyle vurgulamıştır.

a. Metinde sözü edilen "öğretmenlerin cehaletle mücadelesi" ile "Türk milletinin düşmanla olan bağımsızlık mücadelesi"ni karşılaştırınız. Tema boyunca öğrendiklerinizden ve ön bilgilerinizden yararlanarak ulaştığınız benzerlik ve farklılıkları aşağıya listeleyiniz.

Benzerlikler

İkisi de vatanı ve milletin geleceğini korumayı amaçlar. Birlik, disiplin, azim ve fedakârlık ister. Plan, liderlik ve sürekli çalışma gerektirir. Sonuçları milletin güçlenmesine ve bağımsızlığın sürmesine hizmet eder.

Farklılıklar

Bağımsızlık mücadelesi silahla cephede, cehaletle mücadele kalemle okulda yürütülür. İlki kısa vadeli ve savaş koşullarında, ikincisi uzun vadeli ve barışta sürer. Araçları farklıdır: silah-cephane vs kitap-kalem-eğitim. Liderleri farklıdır: komutanlar vs öğretmenler. Sonuç: biri düşmanı ülkeden atar, diğeri bilinçli, çağdaş toplum yetiştirir.

b. Millî Mücadele sonrasında bir köy okulunda öğretmen olduğunuzu düşününüz. Köyde okuma seferberliği başlatmak istiyorsunuz. Etkinliğin "a" maddesindeki listeden hareketle amacınızı yansıtan bir konuşma yapınız.

Sevgili köylülerim; cehalet en büyük düşmanımızdır, onu kitapla yeneceğiz. Her eve haftada bir okuma saati, kahveye bir okuma köşesi kuruyoruz; akşamları 20.00-20.30 arası hep birlikte okuyacağız. Çocuklarımız için küçük bir sınıf kütüphanesi yapıyoruz; her aile bir kitap bağışlasın. Büyükler için okuma-yazma kursu açıyorum; salı ve perşembe akşamları okulda buluşacağız. Her pazar "kitap paylaşım günü" yapıp okuduklarımızı konuşacağız. Hedefimiz bir ayda her evden en az bir okur, bir yılda tam okur bir köy. Yüreğinizi ve desteğinizi istiyorum; çünkü "kalemle kazanılan zafer, ömür boyu sürer."

c. Konuşmanızı elektronik bir cihaz ile kaydedebilir, ayna karşısında yapabilir ya da aile fertlerinize sunabilirsiniz. Böylece farklı şekillerde dönüt alabilir ve konuşma performansınızı değerlendirebilirsiniz.

Konuşmamı kaydedip aileme dinleteceğim; aldığım dönütlere göre düzelteceğim.